

Päätös maa-aineslain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta aloittaa ottotoiminta ennen maa-aineslupapäätöksen lainvoimaisuutta

Asia

Päätös koskee maa-aineslain 21 §:n mukaista hakemusta aloittaa maa-aineslupan mukainen ottotoiminta ennen päätöksen lainvoimaisuutta Kyörteselän sora-alueella. Savukosken kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen alainen ympäristötarkastaja viranhaltijapäätöksellä 25.02.2026 § 4/2026 myöntänyt maa-aineslupan Kyörteselän sora-alueelle. Lupapäätöksen yhteydessä ei myönnetty toiminnalle aloittamislupaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Luvan hakija

Hakija:	Metsähallitus Kiinteistökehitys
Yhteyshenkilö:	Mikko Parviainen
Osoite:	Jäämerentie 6 99600 Sodankylä
Puhelinnumero:	+358 40 620 8535
Sähköposti:	mikko.parviainen@metsa.fi
Liike- ja yhteisötunnus:	2752751-5

Kiinteistötiedot ja ottamisalueen sijainti

Kunta:	Savukoski
Maanomistaja:	Metsähallitus
Kiinteistö:	742-893-11-1
Tilan nimi:	Valtionmaa II
Alue, jota päätös koskee:	Kyörteselän sora-alue

Asian vireille tulo

Hakemus on tullut vireille 26.2.2026.

Hakemus

Metsähallitus Kiinteistökehitys on jättänyt alla olevan hakemuksen:

Metsähallitus hakee maa-aineslain 21 §:n 3 momentin mukaista oikeutta aloittaa Kyörteselän sora-alueella maa-ainesten ottaminen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta.

Ottamisen kiireellisyyden taustalla on asiakkaamme murskausurakka, jonka toteutus edellyttää alueelle pääsyä viimeistään maaliskuun alussa. Asiakkaamme on varannut murskauskaluston kyseiseen ajankohtaan. Mikäli ottamista ei voida aloittaa ennen päätöksen lainvoimaisuutta, murskaus siirtyy kevään kelirikon yli. Tämä aiheuttaisi asiakkaallemme merkittävää ja kohtuutonta taloudellista haittaa.

Kyseessä ei ole ainoastaan urakoitsijan kilpailuasemaan liittyvä peruste, vaan käytännössä ainoa teknistaloudellisesti toteuttamiskelpoinen ajankohta murskausurakan suorittamiselle ennen kelirikon alkua. Korvaavia tai vastaavasti saavutettavia soranottoalueita, joista

vastaavat toimitukset olisi mahdollista toteuttaa asiakkaamme aikataulussa, ei ole käytettävissä.

Metsähallitus on valmis asettamaan lupaviranomaisen edellyttämän vakuuden mahdollisten haittojen, vahinkojen tai kustannusten korvaamiseksi, mikäli lupapäätös kumottaisiin tai sitä muutettaisiin myöhemmin.

Asian käsittely

Maa-aineslain 21.3 §:n mukaisesti hakemuksesta on kuultava valvontaviranomaisia ja lupapäätökseen muutosta hakeneita. Hakemuksesta kuultiin Lupa- ja valvontavirastolta, joka ilmoitti 12.3.2026 ettei se jätä hakemuksesta lausuntoa. Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden mukaan maa-aineslupapäätökseen 25.02.2026 § 4/2026 ei ollut haettu muutosta 16.3.2026 klo 9.30 mennessä.

Asian ratkaisu

Metsähallitus Kiinteistökehitykselle myönnetään lupa toiminnan aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta koskien Savukosken kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen alaisen ympäristötarkastajan viranhaltijapäätöksellä 25.02.2026 § 4/2026 Kyörteselän sora-alueelle myöntämää maa-aineslupaa.

Ennen toiminnan aloittamista Metsähallitus Kiinteistökehityksen tulee asettaa Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle 11200 € suuruinen vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Päätöksestä peritään 150 € suuruinen maksu.

Perustelut

Maa-aineslain 21.2 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi kuitenkin perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että ainesten ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Hakemuksessa perusteluksi on esitetty, se ettei murskaustoiminnan suorittaminen alueella ole mahdollista enää kelirikon alkamisen jälkeen eikä korvaavia maa-aineksia ole saatavilla vastaavasti saavutettavilla soraottoalueilla.

Lainsäädännössä tai säännösten hallituksen esityksissä ei ole määritelty tarkemmin perusteltua syytä. Hallintolain (434/2003) 6 §:n mukaisesti viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Perustellun syyn sisällöstä ei ole Korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytäntöä, joten päätöksen tulee noudattaa viranomaisen aikaisempaa ratkaisulinjaa. Savukosken kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimivan Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunnan ratkaisukäytännön mukaisesti yrityksen kilpailuetu ei ole

lainsäädännön tarkoittama perusteltu syy. Maa-ainekset ovat kuitenkin rakentamiseen ja teiden kunnostamiseen tarpeellinen perushyödyke, jonka saatavuudella on laajempaa merkitystä. Savukosken kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena aiemmin toimineen Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunnan tai sen alaisten viranhaltijoiden päätöksissä ymptervltk 9.12.2019 § 88, 10.10.2020 Dnro Y/52/2020 ja ymptervltk 27.5.2021 § 67 on myönnetty lupa maa-ainesten ottamiseen muutoksenhausta huolimatta, koska vastaavia maa-aineksia ei ollut saatavilla kymmenien kilometrien säteeltä ja maa-aineksille oli osoitettu uskottava tarve. Tässä tapauksessa maa-aineksille on osoitettu uskottava tarve, koska voimassa olevia soranottolupia ei ole lähialueilla. Alueelle ei ole myöskään vireillä muita maa-aineslupia soranottoon, joten aloittamisluvan hakemisella ei tulkita tavoiteltavan kilpailuetua. Hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisesti hallinnossa asioivia on kohdeltava tasapuolisesti. Tulkinta ettei tässä tapauksessa kyseessä olisi maa-aines- ja ympäristönsuojelulain tarkoittama perusteltu syy, olisi vastoin hallintolakia. Siten hakemuksessa on esitetty maa-aineslain tarkoittama perusteltu syy

Alue on vanhaa maa-ainesaluetta, joten ottotoiminta ei tee muutoksenhakua hyödyttämäksi.

Maa-aineslain 21. 2 §:n mukaisesti ennen maa-aineslupaan liittyvän toiminnan aloittamista luvan haltijan on asetettava vakuus niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa sekä ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuus on laskettu toiminnanaloittamisluvan hetkellä voimassa olevan taksan mukaiseksi vakuudeksi.

Päätöksestä peritty maksu perustuu maa-aineslain 23 §:ään ja viranomaisen maa-ainestaksaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Maa-aineslaki (555/1981) 19, 21 §
Hallintolaki (434/2003) 6 §

Muutoksenhaku

Tähän päätöksen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

Päätöksestä tiedottaminen:

Tämä päätös lähetetään (MAL 19 § 2 ja 3 mom.)
- Hakijalle

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan (MAL 19 § ja 3 mom.)
- Julkisella kuulutuksella viranomaisen ja kunnan verkkosivuilla
- Hallinto-oikeudelle
- Lupa- ja valvontavirastolle

Asian ratkaisija

Kaisa Soppela
Ympäristötarkastaja

Delegointipäätös

Kemijärven kaupungin ympäristöterveyslautakunta YTLTK 23.01.2023 § 8

LIITTEET: Vakuuksienkäsittelyn periaatteet
Valitusosoitus

LIITE 1

KEMIJÄRVEN KAUPUNKI Ympäristöterveyslautakunta 10.2.2023 § 22

VAKUUKSIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET MAA-AINESLAIN JA YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISISSA LUPA-ASIOISSA

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Luvan myöntänyt viranomainen tai sen alaiset viranhaltijat huolehtivat vakuuden vaatimisesta, sen suuruudesta ja erääntyvistä vakuuksista. Pääsääntöisesti vakuus vaaditaan kaikilta maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti ja vain erityisestä syystä vakuus voidaan jättää määräämättä.

Vakuuden muodot

1. Yksilöity pankki tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus

- Pääasiallisin ja suositeltavin vakuuden muoto

- Vakuuden voimassaolo: vakuuden tulee olla voimassa, kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksitoista (18) kuukautta asetetun luvan voimassaoloajan yli, jona aikana tulee tehdä tarvittavat vaatimukset vakuuden voimassaolon jatkamiseksi tai maksamiseksi kuntayhtymälle.

2. Pankkitalletus

- Käytetään lähinnä pienissä yksityisille henkilöille asetetuissa vakuussummissa

- Lisävaatimukset: Allekirjoitettu ilmoitus talletusten panttaamisesta ja kuittaamattomuustodistus pankilta ennen vakuuden hyväksymistä tai vastaavat ehdot tilisopimukseen.

Maa-aineslain mukaiset vakuudet

Vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 12 §). Vakuus maa-ainesten oton aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Maa-aineslain 21 §:n mukaisena töiden aloitusvakuutena ja 12 §:n mukaisena maisemointivakuutena voi olla sama vakuus. Maa-aineslain mukaisten vakuuksien suuruuden määräytymisen perusteista päätetään maa-ainestaksassa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 59 §). Vakuus ympäristöluvan-varaisen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).